

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การปรับปรุงขีดความสามารถของการวิเคราะห์โบรอน โดยวิธีอะตอมมิก
แอมซอร์ปชัน สเปกโทรโฟโตเมทรี และอิเล็กโทรดที่ฟลูออโรโบรไมด์ อิเล็กโทรด
โพแทสเซียมไอโอเมทรี

วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาเคมี) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2520

ชื่อผู้ทำ รุ่งโรจน์ รัตนโสภาส

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้มีการปรับปรุงขีดความสามารถ (sensitivity) ของการ
วิเคราะห์หาปริมาณโบรอนในสารละลาย H_3BO_3 , NH_4BF_4 และ KBF_4 โดยวิธี atomic
absorption spectrophotometry และ ion-selective electrode potentiometry
ปรากฏว่าวิธีหลังสุดเท่านี้ที่ได้รับการปรับปรุงจนมีขีดความสามารถของการวิเคราะห์
สูงขึ้นคือมีขีดจำกัดต่ำสุดประมาณ $10^{-7}M$ (0.0011 ppm B) และให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความ
แม่นยำและความถูกต้องสูง (% relative deviation และ % relative error ไม่
เกิน 5 % เมื่อความเข้มข้นของโบรอนไม่ต่ำกว่า $10^{-5}M$) วิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงขีด
ความสามารถของการวิเคราะห์หาปริมาณโบรอน โดยวิธี fluoroborate ion-selective
electrode potentiometry นี้ยังให้ช่วงความเข้มข้นที่ใ้ประโยชน์ได้ในการ
วิเคราะห์โบรอนตามที่แสดงใน calibration curve ได้กว้างมากคือจาก $10^{-6}M$ ถึง
 $10^{-1}M$ ของโบรอน

สำหรับวิธี atomic absorption spectrophotometry นั้น พบว่า
วิธีการ flameless atomization (carbon rod atomizer) ใช้ความเข้มข้นของ

โบรอนในช่วง 20 ถึง 80 ppm ให้ขีดความสามารถของการวิเคราะห์ที่สูงกว่าวิธีการ flame atomization (air/acetylene) แต่ผลจากการที่โบรอนสามารถเกิดเป็นสารประกอบกับคาร์บอนใน carbon rod atomizer กลายเป็นโบรอนคาร์ไบด์ที่มีเสถียรภาพสูงจึงทำให้วิธีการ flameless atomization มีความถูกต้องและความแม่นยำค่ามากไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้วิเคราะห์โบรอนที่มีปริมาณน้อยๆ ได้ การ treat carbon rod atomizer ด้วยสารละลาย lanthanum nitrate ก่อนฉีดสารละลายโบรอนเข้าไปก็ไม่ได้ช่วยให้ขีดความสามารถและผลของการวิเคราะห์โบรอนดีขึ้นกว่าเมื่อไม่ได้ treat ด้วย lanthanum nitrate อย่างไรก็ตามการใช้ air/acetylene flame สำหรับการทำ atomization ของสารละลายโบรอนพบว่ามีขีดความสามารถของการวิเคราะห์โบรอนต่ำกว่าวิธี flameless atomization มาก คือความเข้มข้นของสารละลายโบรอนต้องอยู่ในช่วงตั้งแต่ 5,000 ppm ขึ้นไปจึงจะให้ค่า absorption signal ที่อ่านออกมาได้

TITLE Sensitivity Improvements for Atomic Absorption Spectrophotometric and Ion-Selective Electrode Potentiometric Determination of Boron

THESIS Master of Science Chiang Mai University 1977

NAME Roongroje Ratana-ohpas

ABSTRACT

The sensitivity of boron determination has been improved by varying experimental conditions and instrumental parameters. Atomic absorption spectrophotometry and fluoroborate ion-selective electrode potentiometry were used for the analysis of boron in H_3BO_3 , and NH_4BF_4 and KBF_4 solutions respectively. Using the fluoroborate ion-selective electrode, the detection limit for boron has been found to be $10^{-7}M$ (ca. 0.0011 ppm B). The average relative deviation and relative error were about 5 % for the determination of boron in sample solution containing more than $10^{-5}M$ boron. The optimum pH range of solution is between 2 to 12. By varying temperature from $5^\circ C$ to $45^\circ C$, it has been found that the solution of boron at $35^\circ C$ yields a much better detection limit than the same solution at $5^\circ C$ and $45^\circ C$. The working concentration range of boron is from $1.00 \times 10^{-6}M$. to $1.00 \times 10^{-1}M$.

For atomic absorption spectrophotometric method, the sensitivity for boron determination has been much improved by using flameless (carbon rod) atomizer, as compared with air/acetylene flame atomization. The working concentration range of boron is from 20 to 80 ppm using flameless technique whereas that of boron is from 5000 ppm and over, using air/acetylene flame technique. Using the flameless technique it has been found that the results are not reproducible and the accuracy is very low since boron can form stable carbide with the carbon tube. However, boron exists as boron oxide (BO_x) in the flame giving rise to a much lower absorption signal and lower sensitivity than the flameless technique. Flame atomization atomic absorption spectrophotometry is, therefore, not applicable to the analysis of trace boron in various samples.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved